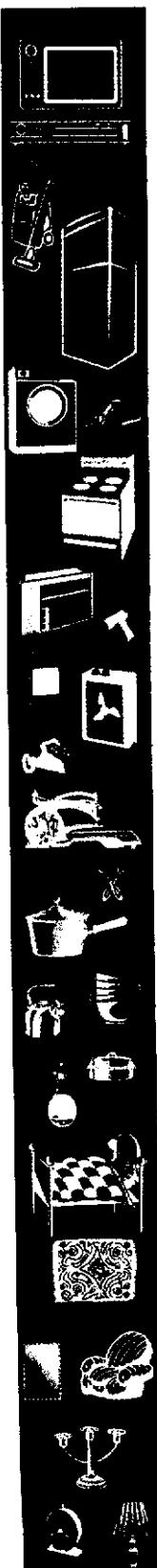

بانک اطلاعات لوازم خانگی کنثور

مايكرو ويو

- غذاهای تازه با آب بیشتر، بهتر و سریعتر از غذاهای خشک پخته می‌شوند. وقتی غذا در آب طبیعی خود پخته شود و یا به آن مایع کمتری افزوده شده باشد از طعم مطلوب تری برخوردار است. اگر میزان آب طبیعی غذا کم باشد و به آن مایع افزوده شود باید دقیق کرد که چون مایع افزوده شده کاهش نمی‌یابد لذا محتاطانه بکار رود.
- بدليل اينكه مايكرو ويو طعم اجزا غذا را بخوبی ظاهر می‌سازد لذا بایستی نمک و ادویه کمتری استفاده شود.
- در صورتیکه ناگزیر به افزایش ادویه ها به ماده غذایی باشیم، با کم کردن توان مايكرو ويو (میزان وات آن) می‌توان فرصت بیشتری جهت جذب ادویه به ماده غذایی داد و در نتیجه طعم و عطر ادویه جات بخوبی ظاهر خواهد شد.
- ترجیحاً بهتر است غذاهای دارای ترکیب مشابه با یکدیگر پخته شوند.
- برای پختن مواد غذایی دارای پوشش طبیعی یا مصنوعی کاملاً یکنواخت بعنوان مثال گوجه فرنگی سالم، تخم مرغ کامل، سبب زمینی، سوسیس و کالباس ابتدا باید برش هایی در ماده غذایی ایجاد نمود و سپس آنرا طبخ کرد، زیرا افزایش فشار در ماده غذایی باعث ترکیدن و بدشکل شدن آنها می‌شود.
- غذایی که حرارت داده می‌شود می‌بایست دارای ضخامتی کمتر از ۵-۶ سانتیمتر باشد. بنابراین بهتر است که غذاهایی با حجم زیاد را تقسیم کرده و هر بار قسمتی از آنرا طبخ نمود. همچنین بهتر است قطعات ضخیم تر در کنار ظرف و قطعات نازکتر در مرکز قرار گیرد تا علاوه بر جلوگیری از خشک شدن غذاها، از آب انداختن غذا نیز پیشگیری شده باشد.
- لازم بذکر است که نکات بسیار دیگری وجود دارد که معمولاً در کتابچه های راهنمای مايكرو ويوها ذکر شده است و در دسترس مصرف کنندگان قرار دارد.

• حفظ خصوصیت رنگ و طعم مطلوب در سبزی ها به علت زمان کوتاه حرارت دهی

• کاهش خطر مسمومیتهای غذایی به دلیل اینکه از گرم نگاه داشتن غذا به مدت طولانی پرهیز می‌شود.

• عدم تشکیل رسوب در ته ظرف در ضمن گرم کردن غذا.

• امکان پخت غذا در ظروف مناسب برای مصرف غذا، بنابراین با کاهش ظروف تستشو از اتفاق وقت نیز جلوگیری می‌شود.

• جابجا کردن آسان ظروف طبخ غذا، از آنجاییکه تنها غذا امواج مايكرو ويو را جذب می‌کند، لذا ظروف، امواج را جذب نکرده و سرد باقی می‌مانند.

• صرفه جویی در انرژی بطوریکه مايكرو ويو برای گرم کردن اولیه ماده غذایی به انرژی ناچیزی نیاز دارد.

محدوهیت های عمدۀ مايكرو ويو عبارتند از:

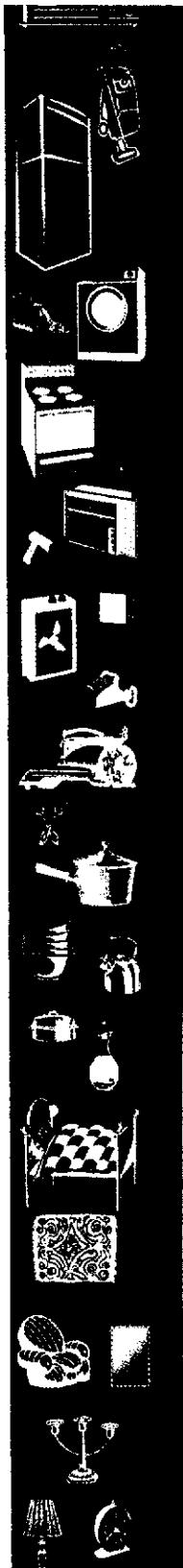
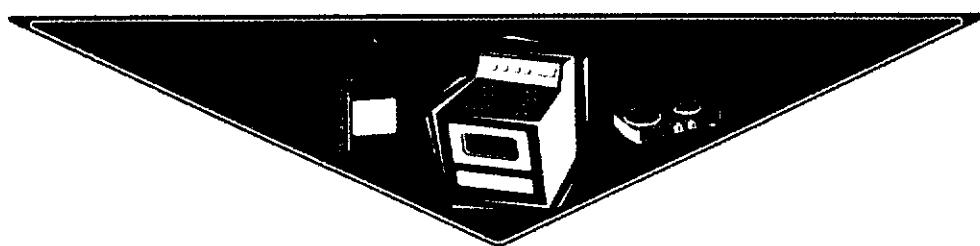
• براحتی غذا بیش از حد حرارت می‌بیند. بنابراین باید به زمان طبخ دقیق کافی مبذول داشت.

• غذاهای دارای ترکیبات ناهمگون به زمان حرارت دهی مختلف نیاز دارند، بنابراین بهتر است این غذاها بطور جداگانه پخته شوند.

با توجه به اینکه ترکیب و خواص غذا در عمق نفوذ مايكرو ويو موثر است (عمق نفوذ در مايكرو ويوهای خانگی بین ۱ الی ۵ سانتیمتر است) لذا مصرف کنندگان بطور معمول زمان پخت غذاها را نمی‌دانند. به همین دلیل می‌بایست الگوی مناسبی جهت استفاده آنها ارائه شود که معمولاً در بروشورهای مايكرو ويوها توان و مدت طبخ مواد غذایی مختلف ذکر شده است.

نکاتی در مورد پختن غذا در مايكرو ويو

• کیفیت مطلوب غذا، با مواد غذایی کاملاً تازه حاصل می‌شود، زیرا مايكرو ويو طعم و مزه اصلی را مشخص می‌کند و در نتیجه طعم و عطر حاصل شده در غذا به مواد اولیه بستگی دارد.

محصولات گاز سوز

بزرگتری فراهم کردند، بخشی از خانه به پخت و پز اختصاص یافت که البته بیشتر یک شومینه سنگی بود که برای تهیه غذا نیز در داخل منزل از آن استفاده می‌شد. پس از گذشت هزاران سال، اکنون استفاده از اجاق خوراک پزی و بخاری در ساختار برخی منازل مجدداً دیده می‌شود، آنهم بصورت شومینه‌های لوکس و گرانقیمت. در واقع آنچه که در گذشته به این صورت وجود داشته و یک نیاز ضروری بوده است، امروزه بیشتر یک وسیله تزئینی و لوکس محسوب می‌شود.

تاریخچه‌ای مجزا از اجاق خوراک پزی و بخاری قابل ارائه نیست، اما می‌توان گفت که اولین نمونه از بخاریهایی که با استفاده از آجر و سفال تهیه شد در سال ۱۴۹۰ در Alsace فرانسه بود است و در حدود سال ۱۷۲۸ قالب بخاریهای فلزی طراحی شد. که اولین نوع این بخاریها در آلمان ساخته شد که به آنها بخاری پنج صفحه‌ای یا بخاری ستون دار گفته می‌شد.

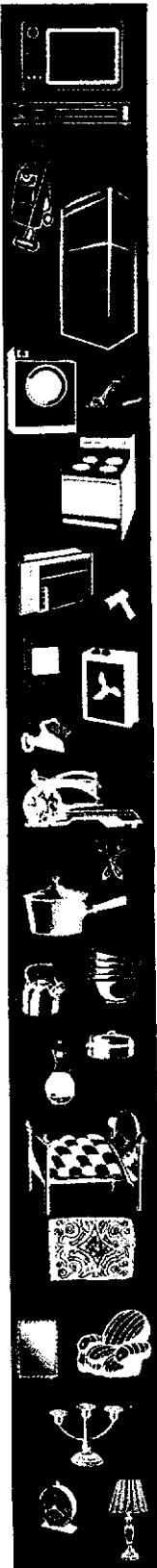
بنجامین فرانکلین متولد سال ۱۷۰۶ نوع پیشرفته تری از بخاری فلزی ارائه کرد. در اواسط قرن ۱۹ میلادی، ۱۲ کارخانه تولید اجاق خوراک پزی در آمریکا وجود داشتند که علاوه بر داخل آمریکا، این محصول را به تمام جهان صادر می‌کردند. در سال ۱۹۵۰، اجاق‌های نفت سوز در تمام

اجاقهای خوراک پزی در واقع مهمترین وسیله تهیه غذا محسوب می‌شوند. در ایران شاید بیشتر اجاقهای خوراک پزی را به عنوان اجاق گاز می‌شناسند. به دلیل وجود گاز در ایران، بیشتر آشپزخانه‌ها از اجاقهای گاز برای طبخ غذا بهره مند هستند. اگرچه انواعی از اجاقهای برقی و اجاقهای خوراک پزی نفتی نیز در برخی از نقاط یا در شرایطی خاص استفاده می‌شوند.

قبل از بوجود آمدن آشپزخانه‌ها به عنوان مکانی مجزا در منزل، اجاقهای خوراک پزی وجود داشته‌اند. در کتاب چارلز داروین به نحوه پخت غذا توسط انسان اولیه اشاره می‌شود:

انسانهایی که برای تهیه اندکی آتش، وقت زیادی صرف می‌کردند و سپس با استفاده از سنگهای چخماق و برآده‌های چوب آتش می‌افروختند. برای هر بار تهیه آتش بیشتر از ده دقیقه زمان نیاز بود. انسانهای اولیه روی این آتش تکه‌های گوشت، ماهی، میوه‌های چیدنی و میوه‌های وحشی اطراف را می‌پختند. آنها غذای مورد نظر را بین دو لایه سنگ داغ قرار می‌دادند و در کمتر از ۱۵ دقیقه غذایی بسیار خوشمزه تهیه می‌کردند.

ملاحظه می‌کیم چگونه اولین شکل اجاقهای خوراک پزی بوجود آمد. بعدها در قرون وسطی، هنگامی که برخی از ثروتمندان، خانه‌های سنگی

بانک اطلاعات لوازم خانگی کشور**محصولات گازسوز**

دیگر در سطحی محدود بوده و کلا از محل واردات تامین می گردید. با معرفی بیشتر برتریهای این وسیله به مردم و افزایش نسبی درآمدها، تقاضا برای اجاق گاز به سرعت رو به افزایش نهاد و انگیزه های لازم را برای شروع تولید آن در داخل کشور فراهم نمود. در نتیجه با توجه به سادگی نسبی تولید این کالا و عدم نیاز به تکنیکهای پیچیده تولید اجاق گاز در داخل در مدت کوتاهی پس از شروع عرضه گاز مایع آغاز گردید.

سابقه تولید بخاری در ایران:

ابداع وسیله مشخصی بنام بخاری گازسوز دارای تاریخ دقیقی نیست ولی نمونه های مشاهده شده از انواع خارجی در سالهای گذشته ساخت کشورهایی مانند ایتالیا و ژاپن و هلند بوده است. تولید بخاری سابقه طولانی در ایران دارد که در سال ۱۳۳۸ با تولید ۲۸ هزار دستگاه آغاز و طی ده سال به ۱۰ برابر رسید.

نخستین سابقه تولید بخاری در ایران بصورت مبله در سال ۱۲۴۳ می باشد. این بخاری ها از کپسول گاز مایع استفاده می کردند و بصورت پرتابل قابل استفاده بوده و دارای شبکه ای از سرامیک مخصوص در بالای مشعل بودند که باعث احتراق کامل سوخت و نتیجتاً کاهش ضرورت استفاده از لوله بخاری از یکطرف و همچنین ایجاد امکان انتقال حرارتی بصورت تشعشع از طرف دیگر می باشد (نوع دیواری این بخاری هنوز تولید می شود).

سابقه تولید آبگرمکن در ایران:

استفاده از آبگرمکن در کشور ما نقطه عطف جدا شدن از سیستمهای سنتی گرم نمودن آب جهت مصارف مختلف و بویژه مصارف خانگی می

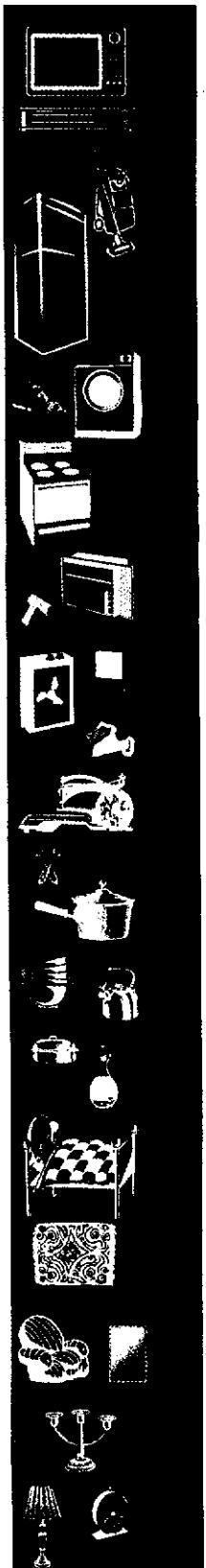
آمریکا یافت می شد و منبع اصلی تامین انرژی برای اجاق های خوارک پزی نفت سنگین بود، اما این سوخت باعث می شد که تمام آشپزخانه با دوده چرب پوشیده شود. در ۱۸۹۰ اولین نمونه اجاق برقی ساخته شد. امروزه اجاقهای گازسوز یکی از برمصرف ترین انواع اجاقهای خوارک پزی هستند. در کشورهایی مانند کشورمان، مهمترین منبع تامین انرژی مورد نیاز بخاریها و اجاقهای خوارک پزی، گاز است.

سابقه تولید اجاق گاز در ایران:

در کشور ما، اجاق گاز پس از ملی شدن صنعت نفت و امکان استفاده از گاز مایع در داخل کشور را پیدا کرد. از سال ۱۳۳۳ عملاً عرضه گاز مایع و به تبع آن سیلندر و اجاق گاز در بازار کشور آغاز گردید. بر اساس اطلاعات موجود، سابقه تأسیس اولین واحد تولیدی که به تولید اجاق گاز پرداخت به سال ۱۳۳۵ باز می گردد. تا اواسط دهه پنجاه که عرضه گاز طبیعی رشد جدی نیافرته بود، توسعه بازار لوازم گاز سوز صرفاً متکی بر توسعه سریع بازار گاز مایع بوده است. طبق آمار شرکت گاز ایران، اولین انشعاب گاز خانگی در سال ۱۳۴۶ در شهریار به بهره برداری رسید و سپس اهواز، اصفهان، و مشهد صاحب گاز طبیعی شدند. بدلیل رایج بودن استفاده از اجاقهای با مصرف گاز مایع، توسعه شبکه گاز طبیعی نمی توانست به افزایش تقاضا برای این محصول منتهی شود زیرا با تغییرات اندکی می توان آنرا برای گاز طبیعی آماده کرد.

اما تغییرات اساسی در گرایش مردم، به استفاده از اجاقهای گاز فردار رخ داد که ناشی از علاقه بیشتر خانوار شهری و آشنازی آنها با غذاهای اروپایی بود که برای پخت آنها از فر استفاده می شد. در آغاز، عرضه این کالا مانند بسیاری از کالاهای

محصولات گازسوز

باشد. بتدريج با رشد روشهای جديد ساختمان ساري و ايجاد منازلي که داراي حمام بودند، استفاده از آبگرمکن های خانگی رواج یافت که نشان دهنده مرحله نويني در زندگى شهرى بود. تا مدت‌ها نوع هيزمى و نفتى و گازوئيلي اين وسیله در روشتاه و شهرها مورد استفاده قرار مى گرفت. در سالهای اخير با توسعه بهره برداری از لوله کشی گاز شهرى و استفاده از گاز طبیعی، مصرف نوع گازی آن بنز منداول گردید و اين نوع آبگرمکن بتدريج جايگزين نوع نفتی ميگردد.

اولین آبگرمکن اتوماتيك در جهان در سال ۱۸۸۹ بصورت موقفيت آميز ساخته شد. طراحي آبگرمکن گازى مخزن دار تفاوت زيادي با آبگرمکن های نفتى سابق ندارد و تنها در سистем احتراق و خروج گازهای حاصل از آن تغييراتي رخ داده است اين وسیله که نسبت به ساير وسائل مورد برسى از قدرت بيشتری برخوردار است، از اوائل دهه ۱۳۳۰ با ورود و سيس توليد نوع آمريکائى آن بنام DUOTHERM رواج يافت و به دليل تكنولوژي ساده توليد، شركتهای مختلفي آغاز به توليد آن نمودند.

توليد كنندگان اوليه آبگرمکن نفتى كارخانجاتي بودند، که عموما در دهه ۱۳۳۰ فعاليت مى كردند. بعدها توليد كنندگان ديگر در سالهای ۱۳۴۳ و ۱۳۵۲ و ۱۳۵۳ مبادرت به توليد آبگرمکن های گازسوز مخزنی نمودند و در حال حاضر متجاوز از دوسيست واحد توليدی کوچك و بزرگ انواع مختلف آبگرمکن های گازى و نفتى را توليد مى كنند.

نوع ديواري آبگرمکن که داراي تفاوت اساسی از نظر طراحي و عملكرد با نوع مخزنی است داراي سابقه توليد كمتری نسبت به نوع مخزنی در ايران مى باشد. بطور مشخص، توليد اين نوع آبگرمکن در سال

سيلندر گاز مایع ۱۱ کيلويی:
همزمان با عرضه اجاق گاز در کشور ساخت آن نيز که گاز مایع مى باشد، بصورت جزو لايتفک آن در بازار عرضه شد. با گسترش استفاده از اجاق گاز و گاز مایع، تقاضا برای ظروف تحت فشار بعنوان تنها وسیله انتقال و توزيع گاز مایع نيز گسترش یافت. در ميان ظروف تحت فشار، مناسبترین اندازه برای خانوارها، سيلندرهای ۱۱ کيلويی مى باشد. توليد سيلندر در ايران از سال ۱۳۴۵ آغاز شده است.

سيلندر گاز مایع ۲ کيلويی:
اين فرآورده از جمله کالاهایی است که استفاده وسیع از آن تقریبا از اواسط دهه ۱۳۵۰ در کشور ما آغاز گردید. ابتدا مصرف اين کالا منحصر به استفاده محدود در مسافرتها و پیک نیک ها و برخی از موارد خاص بود و در واقع يك کالاي تفنيتی محسوب ميگردد. ولی بتدريج و با آشنايي بيشتر مردم به مزاياي متعدد آن از قبيل سبکي وزن، سهولت حمل و نقل، قابلیت انعطاف و امكان استفاده دو گانه از آن برای طبخ و روشنایي، عدم نیاز به رگولاتور و شيلنگ و بالا بودن راندمان حرارتی آن بعلت دارا بودن مشعل فشار قوى و نتيجتا صرفه جويی در مصرف گاز، مصرف اين کالا به سرعت گسترش یافت. توليد داخلی سيلندر ۲ کيلويی نيز پس از

محصولات گازسوز

بانک اطلاعات لوازم خانگی کشور

سیستم های مرغداری، مشعل های گازسوز، شوفاژهای گازسوز، مشعل های برش و ده ها نوع وسیله گاز سوز که اکنون در کشور تولید می شوند به تدریج از اوایل دهه پنجاه، عموماً ابتدا از خارج کشور خریداری می گردیدند و زمانیکه جای مناسب خود را در بازار می یافتند تولید خارجی آنها آغاز می شد.

معرفی نمونه های خارجی در بازارهای داخلی پتدریجی متداول گردید. در واقع بعلت قدمت خط تولید سیلندرهای ۱۱ کیلویی زمینه های ساخت این کالا در داخل از قبل وجود داشته و این امر موجب سهولت گسترش تولید شده است. تولید سیلندر گاز مایع ۲ کیلویی از سالهای ۱۳۵۳ و ۱۳۵۴ آغاز گردید.

نکات ایمنی

برای استفاده بهینه از اجاق گاز و ایمنی بیشتر نکات زیر توصیه می شود:

- در صورت امکان، آشیزخانه خود را به یک کپسول آتش نشانی مجهر سازیم و آن را در یک محل مناسب و ثابت قرار دهیم به صورتی که دسترسی به آن به راحتی امکان پذیر باشد.

- در مورد محل قرارگرفتن اجاق گاز دقت کافی به عمل اوریم. اجاق گاز نباید در مسیر وزش باد قرار داشته باشد.

- تا حد امکان اجاق گاز را در محل تراز شده قرار دهیم و دقت نماییم در پشت اجاق گاز، مواد قابل اشتعال مانند چوب، پلاستیک و غیره وجود نداشته باشد.

- لوله های گاز نباید در مسیر و معرض ضربه با قرار گیرد.

- کپسول گاز را بالاتر از سطح زمین یا حداقل هم سطح آن قرار دهیم. کپسول گاز را در زیر زمین نصب نکنیم، همچنین سیلندر را در کنار پریموس، آبگرمکن و سایر وسایلی که دارای شعله های باز هستند قرار ندهیم. هرگز سیلندر گاز را به پهلو نخوابانیم.

- به محض استشمام بوی گاز، شیر اصلی را بیندیم و سپس برای خروج گاز و تهویه فضا، در و پنجره ها

سوخت و روشنایی گازی سیلندر ۲ کیلویی:

همزمان با گسترش مصرف سیلندرهای ۲ کیلویی، دو کالای جدید که مکمل کاربردی سیلندر یاد شده محسوب میشوند، به بازار عرضه شد.

یکی از این دو کالا اصطلاحاً سوخت و دیگری روشنایی خوانده میشوند که به روی سیلندر مذکور نصب میشوند. از ابتدای تولید سیلندر ۲ کیلویی (از اواسط دهه ۱۳۵۰) تولید سوخت و روشنایی نیز با آن همراه بوده و در بازار معمولاً این سه کالا با هم عرضه میشوند.

روشنایی گازی «دیواری»:

با توسعه شبکه گاز رسانی در کشور و افزایش تعداد انشعابات گاز طبیعی، از اوایل دهه ۶۰ تعدادی از واحدهای تولید کننده فرآورده های گازسوز مبادرت به ساخت چراغهای روشنایی گازی نمودند که گاز طبیعی مصرف می کنند و بر دیوار نصب می شوند.

لوازم گاز سوز «صنعتی و تجاری»:

تولید وسایلی از قبیل پلوپزهای چند ردیفه، کباب پز گازی، گرمکن غذا، تابه گردان، اجاق های ویژه پخت شیرینی و پیتزا، سماورهای بزرگ گازسوز، بخاری های صنعتی، هوا سازهای گاز سوز،

مصولات گاز سوز

تعاون و ایجاد فرصت‌های تازه

را به آرامی باز کنیم. از روش کردن کبریت یا فندک و یا به کار انداختن کلیه وسایل الکتریکی جدا خودداری نماییم. به خاطر داشته باشیم که تمام وسایل الکتریکی در زمان روش شدن تولید جرقه می‌کنند.

- ۰ پس از هر آشپزی، شیر کپسول اجاق گاز و یا در صورتیکه از گاز شهری استفاده می کنیم، شیر مصرف را علاوه بر شیر اصلی هر شعله ببندیم. *

چنانچه از گاز طبیعی استفاده می کنیم، از اتصال شلنگ اجاق گاز به وسیله گازسوز دیگر بپرهیزیم. به خاطر داشته باشیم که هر وسیله گازسوز باید به یک شیر مصرف مستقل وصل باشد. هر سه ماه یکبار کلیه اتصالات اجاق گاز را از نظر نشت، با کف صابون آزمایش کنیم.

۰ در موقع تعویض سیلندر گاز، مطمئن شویم که شیرهای اجاق گاز و شیر کپسول گاز مایع بسته است.

۰ از نگهداری و یا استفاده از بنزین و یا ضایعات قابل اشتعال تا فاصله ۱۰ متری اجاق گاز خودداری ننماییم.

۰ از وارد آوردن ضربه به وسیله ظروف سنگین روی اجاق گاز خودداری ننماییم.

۰ از سر رفتن غذا بر روی اجاق گاز جلوگیری کنیم.

۰ به محض جوش آمدن مایع درون ظروف، باید شعله را کم کرد تا غلبان مایع ثابت بماند.

۰ گاهی اوقات به علت حرارت زیاد، روغن داغ درون تابه مشتعل می شود، در این صورت با خونسردی کامل شیر شعله مربوطه را بسته، حوله ای خیس را با احتیاط روی تابه پهن می کنیم.

تهیه و تنظیم: زهرا پویان